

"Sóc català abans de tot i francès per sobre de tot"

El socialista Christian Bourquin (Sant Feliu d'Amunt, 1954) és president del Consell General dels Pirineus Orientals (Catalunya Nord) des del 27 de març passat, elecció que ha posat fi a 25 anys de domini del centre-dreta al capdavant d'aquesta institució.

Conseller general des de l'any 1994. Alcalde del poble de Millars, al Rosselló, des de 1995, i diputat al parlament francès des del juny de l'any passat, Christian Bourquin farà quaranta-quatre anys el 7 d'octubre vinent.

La seva elecció a la presidència del Consell General dels Pirineus Orientals concreta la victòria històrica de les forces d'esquerra en les darreres eleccions cantonals, però també constitueix una victòria molt personal construïda en menys de deu anys. Després de treballar a l'Ajuntament de Montpellier, on durant tretze anys ha estat un dels més propers col·laboradors de l'alcalde, el socialista Georges Frêche, Bourquin va tornar al Rosselló com a director de l'Oficina d'Habitatges Socials que la vila de Montpellier va crear a Perpinyà l'any 1990. Dos anys més tard, Bourquin va prendre la direcció de la federació catalana del Partit Socialista Francès completament destrossada per les lluites internes i les derrotes electorals.

L'any següent, després de fracassar en les eleccions legislatives del mes de març, encapçalà la llista socialista a les eleccions municipals anticipades de Perpinyà, on només va obtenir el 10,8% dels vots. Tot i això va entrar a l'ajuntament, on es va destacar com un dels opositors més aferrissats al nou alcalde, Joan-Pau Alduy. Això li ha permès consolidar el seu lideratge al capdavant dels socialistes de la Catalunya Nord. El seu primer èxit, Bourquin el va tenir a les eleccions cantonals del 1993 on succeeix el seu sogre com a conseller general de Millars. A partir d'aquest moment el líder socialista va de victòria en victòria fins a la presidència del Consell General, on succeeix al septuagenari René Marquès.

Rebaixar l'atur i combatre la crisi econòmica que a

la Catalunya Nord afecta principalment els joves són els principals objectius que el nou president català va destacar en el seu discurs de presa de possessió del càrrec. Considerant que, segons va dir, el departament pateix "d'una manca de transparència i de coratge polític", Bourquin també va anunciar un canvi en la gestió política de la Catalunya Nord.

"No hem de caure pas en l'error de l'alcalde de Perpinyà, entre el Rosselló i Catalunya no s'han de crear lligams folclòrics com ara voler posar noms de carrers en català, no és així com avançarem. Crec que és amb lligams econòmics forts."

—Amb la seva elecció a la presidència del Consell General dels Pirineus Orientals, es pot dir que l'esquerra torna lluny, no?

—D'una certa manera té raó, perquè l'esquerra ha estat descartada del poder departamental des de fa vint-i-cinc anys. El meu predecessor en línia directa va ser el socialista Jean Jacquet, que va ser president del Consell General fins el 1973.

—Com explica aquesta llarga travessia del desert?

—Hi ha moltes explicacions. Primer, perquè l'esquerra no era atractiva, no corresponia a les esperances dels ciutadans. El departament necessitava una reestructuració i els meus predecessors no han sabut respondre com calia.

—La dreta ho va fer millor?

—L'electorat va creure que la dreta podia aportar una resposta però s'ha adonat que vint-i-cinc anys després la situació del departament és greu i que més que mai calen solucions concretes. Avui, no dic que

siguem capaços de resoldre tots els problemes, seria presumptuós per part meua, però crec que tenim la voluntat de fer propostes als nostres conciutadans.

—L'esquerra ha aconseguit la majoria dels escons més no ha aconseguit pas la majoria dels vots, en particular a Perpinyà, potser la divisió de la dreta i la presència dels candidats del Front National a la segona volta us va afavorir?



—És veritat, cal ser conscient que en aquest departament no està totalment arrelada l'esquerra. Però en aquestes eleccions els nostres conciutadans han vist que a l'esquerra hi havia un equip unit i fort, contràriament al que passa a la dreta. Com voleu que els polítics de dreta puguin gestionar els interessos dels seus conciutadans si no s'arriben a entendre entre ells? Ara bé, crec que a nivell estratègic hem actuat com calia, en particular a Perpinyà, on hem presentat candidatures unitàries en unes circumscripcions on habitualment no aconseguíem superar la primera volta i hem guanyat. Però això no va ser cap novetat, ja que en les últimes legislatives el candidat comunista Jean Vila va ser elegit diputat a Perpinyà, ciutat on el setanta per cent dels electors vota la dreta.

—Com analitzeu el pes del Front National en aquestes últimes eleccions?

—Crec que el vertader problema que es posa en aquest departament és de saber si volem una gestió republicana o si volem que rellisqui cap a un partit racista i xenòfob. Aquesta és l'opció fonamental i és veritat que a la dreta són molts en aquest departament que estan temptats d'anar cap aquest partit extremista. Això ja ha passat a la regió del Llenguadoc-Rosselló. La dreta va fer aliança amb els antirepublicans i tard o d'hora ho pagarà. L'esquerra tenia 32 escons contra 22 de la dreta, era, doncs, cosa de l'esquerra dirigir aquesta regió. Jacques Blanc ha comès una fallàcia, aquí ja no es tracta d'estratègia perquè sempre va dir que no acceptaria cap aliança amb el Front National i que *in fine* ho va utilitzar. Ho va utilitzar traint el con-

junt de l'electorat de dreta i va donar així una imatge desastrosa a la regió. Temo que aquest mètode perjudiqui la dreta, però això és el seu problema. Resulta que ara la dreta i l'extrema dreta gestionen juntes el Llenguadoc-Rosselló i això em preocupa per la regió i pel meu país, ja que això no és bo per a la imatge de França a l'exterior.

—Parlant d'imatge exterior, com veu les relacions del Rosselló amb Catalunya?

—Estic persuadit que hem d'anar molt més lluny del que hem anat fins ara en el departament dels Pirineus Orientals. Això em sembla evident. Aquests lligams, però, no es decreten. Es construeixen de mica en mica. Crec que no hem de caure pas en l'error de l'alcalde de Perpinyà, no s'han de crear lligams folclòrics com ara voler posar noms de carrers en català, no crec pas que sigui així com avançarem. Crec que és amb lligams econòmics forts.

—La vostra oposició al projecte de transvasament d'aigua del Roine a Catalunya no pot esdevenir un fre a aquestes eleccions?

—Sobre aquest tema no he canviat de parer. M'hi oposaré fins que no es donin garanties als nostres agricultors. Són els catalans del nord que m'han elegit, no pas els del sud, cal que les coses quedin clares. Considerem que aquest transvasament permetrà als pagesos de Catalunya de produir i vendre productes que ens faran competència directa. Volem que juntament amb el projecte també s'estudiïn les reestructuracions necessàries perquè la nostra agricultura sigui competitiva. O bé es tenen en compte les necessitats de l'agri-

"Crec que el vertader problema que es posa en aquest departament és de saber si volem una gestió republicana o si volem que rellisqui cap a un partit racista i xenòfob."

"Quan veig alguns càrrecs públics, que és cert que no tenen un gran pes polític però que tot i això són tinent d'alcalde de Perpinyà, i que diuen que cal crear una institució local, noves regles del joc amb la constitució, etcètera, no em veureu pas anar mai per aquest terreny perquè aquest terreny és totalment minat. Ja sabem què dóna, mireu el que va passar a Iugoslàvia."

cultura dels Pirineus Orientals i llavors podrem avançar sobre aquest projecte o bé no les tenen en compte i llavors serà inútil parlar-ne més.

—*El seu fill es diu Jordi. Com se li ha acudit posar un nom català al seu fill?*

—Correspon a una voluntat, a l'afirmació de les meves arrels, de la meva identitat local. Quan va néixer vivia fora del departament. Com molts catalans m'havia expatriat per la feina, encara que no estava massa lluny, a Montpeller. És una recerca i una voluntat d'afirmació del que som, d'on venim. A més, Jordi és un nom històric, noble, fort.

—*França és avui un dels pocs països occidentals que no reconeix ni protegeix les diverses llengües que es parlen al seu territori. Segons l'article 2 de la Constitució francesa "la llengua de la república és el francès" i França es nega a ratificar la carta europea per les llengües regionals i minoritzades. Quina és la vostra posició sobre aquest tema?*

—Estic a favor del reconeixement de les llengües regionals. Vaig ser dels qui van acollir Nicole Perry quan va venir fa dos mesos a Perpinyà per estudiar la situació del català com ho va fer en altres regions franceses a demanda del primer ministre. Encara no he pogut llegir la seva ressenya més sé que globalment hi estem d'acord i que no hi ha res que s'oposi a la ratificació d'aquesta carta. L'objectiu és trobar els mitjans jurídics per poder reconèixer les llengües regionals en el marc constitucional. Aquesta és la feina que hem de fer i estic orgullós de col·laborar perquè hi crec, perquè és la nostra riquesa. Ara bé no estic d'acord quan es diu que els funcionaris han de ser bilingües. Sóc català abans de tot més francès per sobre de tot. Estic a favor d'un reconeixement de les llengües regionals a condició que això no perjudiqui el sistema i l'instrument de la república.

—*Com es pot ser català abans de tot i francès per sobre de tot?*

—Sóc el pur producte d'aquest antagonisme. A casa els meus pares no parlen català, parlen francès i he après el català amb les persones grans del meu carrer, tinc l'orella catalana, l'entenc però tinc una enorme dificultat per expressar-me en català. Però estic com molts dels meus conciutadans, en no parlar la font s'esgota. Tenim una força que ens ve del nostre passat i no renegui d'aquest passat, però sóc francès.

—*Vostè és favorable al desenvolupament de l'ensenyament del català a les escoles?*

—Sí, m'agradaria molt que hi hagués més hores d'ensenyament de català a les escoles encara que això

PERE CODONYAN



no depengui directament de mi. Com a batlle de Millars, però, intenti fer-ho possible. Crec que cal retrobar aquestes arrels i m'agradaria que el que em va fer falta a mi, els meus nens i els meus néts ho tinguin.

—*Una institució com el Consell General pot ajudar en aquest sentit?*

—Estic totalment obert, ara bé, cal saber quines són avui les nostres competències. El Consell General té competències en matèria de construcció i d'instituts més no pas sobre el que s'hi ensenya. Nosaltres podem ser actius en la vida cultural. Un dels nostres objectius és lligar cultura i turisme. Creiem que en matèria turística el nostre departament té un avantatge considerable. Tenim també un patrimoni immens. En total unes mil quatre-cents obres construïdes o art antic o modern. Això són les nostres arrels catalanes i això ho hem de valorar i promoure a través d'un turisme intel·ligent i cultural. És aquí que la nostra catalanitat ha de trobar la seva expressió.

—*Això vol dir que el Consell General podria implicar-se en els actes de celebració de la Diada de Sant Jordi, la festa del Llibre i de la Rosa, per exemple?*

—De segur que pot, com deia abans, no hi ha pas cap problema. El símbol és fort. El fet d'oferir un llibre i una rosa demostra a la vegada la transmissió de la cultura, la dolçor, l'amor. Aquest és un element fort sobre el qual cal avançar. Només podem estar a favor d'una gran festa que simbolitza Catalunya i que ens reuneix, catalans del nord i del sud.

—*Penseu que com en altres zones turístiques amb una forta identitat, i pensi en Alsàcia, Bretanya, o el País Basc, la Catalunya Nord ha de potenciar la seva identitat?*

—Aquesta identitat només pot aparèixer sempre en el marc de la República. No em fareu anar més enllà que l'adhesió al meu país. És a dir, que estic disposat a treballar per aquesta cultura, per aquestes arrels, i crec que per un individu, és important saber d'on ve i on va. Aquí ve amb la seva forta catalanitat. A on va? A l'estat francès. Quan veig alguns càrrecs públics, que és cert que no tenen un gran pes polític però que tot i això són tinent d'alcalde de Perpinyà, i que diuen que cal crear una institució local, noves regles del joc amb la constitució, etcètera, no em veureu pas anar mai per aquest terreny perquè aquest terreny és totalment minat. Ja sabem què dóna, mireu el que va passar a Iugoslàvia.

Pere Codonyan